

Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis

Studia Technica VIII (2015)

**Doc. PaedDr. Mária Vargová, PhD., Pracovné vyučovanie pre 4. ročník ZŠ,
elektronická učebnica pre učiteľov**

**(Nauczanie pracy w klasie IV szkoły podstawowej – podręcznik elektroniczny
dla nauczycieli)**

Integralny rozwój człowieka to także rozwój jego możliwości psychofizycznych, które pozwalają podejmować różnorakie zadania, w tym zadania manualne techniczne. Aby jednak w dorosłym życiu człowiek znał swe możliwości i jednocześnie umiał rozpoznać zewnętrzne możliwości techniczno-organizacyjne własnej twórczości musi się tego uczyć, także w czasie procesu edukacyjnego w szkole.

Wykonywanie prac wytwórczych z wykorzystaniem dostępnych materiałów towarzyszyło zawsze ewoluującej edukacji technicznej i było jego istotną częścią. Wykonywanie prostych wytworów z papieru, drewna, tworzyw sztucznych czy roślin daje doskonałą okazję do rozmowy, dyskusji do oddziaływań wychowawczych. Uczniowie wykonując zadania ćwiczą swoje umiejętności motoryczne, ale nade wszystko uczą się staranności, cierpliwości, wytrwałości, uczą się wykonywania zadania wedle przygotowanego przez nauczyciela planu.

Konieczne dla rozwoju dziecka elementy pracy ręcznej znalazły obecnie konkurencyjny sposób spędzania czasu przy komputerze, w tym najczęściej przy różnego rodzaju grach komputerowych. Z tego też powodu wszelkie inicjatywy mające na celu aktywizację dzieci do różnego rodzaju twórczych działań zasługują na uznanie. Do takich inicjatyw można zaliczyć realizację przez Panią doc. PaedDr. Marię Vargová, PhD. elektronicznego podręcznika dla nauczycieli. Mimo, że podręcznik przeznaczony jest dla nauczycieli klas IV szkoły podstawowej w Słowacji, przykłady rozwiązań mogą być przydatne także dla uczniów.

Autorka podręcznika – znany i ceniony dydaktyk przedmiotów techniczno-informatycznych – mając zarówno duże doświadczenie w pracy zarówno z młodzieżą akademicką, jak i z dziećmi przygotowała materiał, który w moim przekonaniu będzie z pożytkiem wykorzystywany przez nauczycieli i uczniów, nie tylko klas IV, ale także przez młodszych a niekiedy także przez starszych uczniów.

Elektroniczny podręcznik przygotowany przez Panią Profesor Marię Vargová składa się z dziesięciu części, które są zarazem rozdziałami, wstępu, zakończenia oraz bogatej bibliografii. W podręczniku odnajdujemy także adresy stron internetowych. Pierwsze pięć rozdziałów podręcznika stanowi swego rodzaju tło teoretyczne dla kolejnych, praktycznych części. Autorka podkreśla i uzasadnia uwarunkowania wychowawcze pracy ludzkiej, które ma szczególnie duże znaczenie w odniesieniu

do dzieci, w szczególności dzieci, które jeszcze poszukują możliwości wyrażenia siebie i swych twórczych możliwości. Mária Vargová słusznie zwraca uwagę na znaczenie pracy w życiu dziecka i w ogóle w życiu człowieka. Tą swego rodzaju częścią teoretyczną niezbędną dla całości podręcznika kończy rozdział o twórczym wykorzystaniu materiałów technicznych. W tym miejscu podręcznika Autorka proponując takie materiały jak: korek, sznurek, papier i karton, materiały tekstylne, drewno oraz materiały, które podlegają recyklingowi, ukazuje propozycje prac wytwórczych możliwych do realizacji przez uczniów zarówno w szkole, jak i jako zadania domowe, do realizacji w domu. W rozdziale VI Pani Profesor Vargová ukazuje różne rodzaje zestawów technicznych. Zestawy techniczne są bardzo ważne z punktu widzenia rozwoju myślenia i umiejętności technicznych uczniów. Uczniowie zdobywają doświadczenie w montażu modeli, uczą się cierpliwości, konsekwencji oraz działania zgodnego z przeznaczeniem. Tego typu działania wspierają rozwój wyobraźni i kreatywności. W elektronicznym podręczniku dla nauczycieli przedstawiono różnorakie konstrukcje w zależności od materiału wykonania, przedstawiono ponadto zastawy elektrotechniczne, zestawy telekomunikacyjne oraz związane z techniką spotykaną na co dzień – to omówiono na przykładzie ewolucji roweru. Kolejną część opracowania związana jest z troską o rośliny doniczkowe, znajdujące zastosowanie w kuchni, dalej Autorka przedstawia rośliny ozdobne, także uprawiane w wodzie. Podkreśla także konieczność troski o rośliny, właściwą opiekę i nawożenie. Tę część opracowania kończą zagadnienia związane z kwiatami suchymi i ich walorami dekoracyjnymi. W dalszej części ważną problematyką podjętą przez Autorkę jest nakrywanie do stołu oraz przygotowywanie prostych posiłków. Opracowanie kończy interesujący, dość obszerny rozdział poświęcony tradycyjnym ludowym rzemiosłom. Tutaj problematyka podzielona jest ze względu na kolejne różnorakie święta oraz ze względu na materiały znajdujące zastosowanie w określonej działalności twórczej. W propozycjach twórczych rozwiązań Autorki elektronicznego podręcznika odnajdujemy zatem zarówno treści i motywy religijno-kulturowe, bożonarodzeniowe czy wielkanocne, jak i elementy dawnych ludowych rzemiosł nie związane z konkretnymi, tego typu odniesieniami, np. garncarstwo czy tkactwo.

Na końcu Autorka przedstawia prezentacje studentów przygotowane w programie Power Point, podsumowanie i bibliografię oraz bogatą netografię.

Podręcznik elektroniczny dla nauczycieli przygotowany przez Panią Mária Vargová, jest bardzo interesujący i zawiera treści związane z edukacją techniczną na poziomie klasy IV szkoły podstawowej w Słowacji. Jestem przekonany, że podręcznik będzie wykorzystywany przez nauczycieli przedmiotu technicznego, uczących w klasie IV szkoły podstawowej, a być może także przez nauczycieli innych przedmiotów. Podręcznik może być tym bardziej przydatny, ponieważ jest ciekawie ilustrowany, a po każdym rozdziale znajduje się bogata netografia.

Należy jedynie żywić nadzieję, że powyższy podręcznik będzie dostępny dla wszystkich chętnych, nie tylko nauczycieli i że powstaną podobne opracowania także dla nauczycieli uczących w innych klasach.